

Tanulságok az út- és vasúthálózat fejlődéstörténetéből

SOMFAI ANDRÁS
okl. mérnök, szakmérnök és szaküzemgazdász,
Győr

BAROSS GÁBOR SZAKMAI KONFERENCIA
GYŐR, SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM, 2013. MÁRCIUS 26.

A Borostyánkő-út története

Vasút-történeti tanulságok

Út-történeti tanulságok

Településkapcsolati problémák

Tanulságok

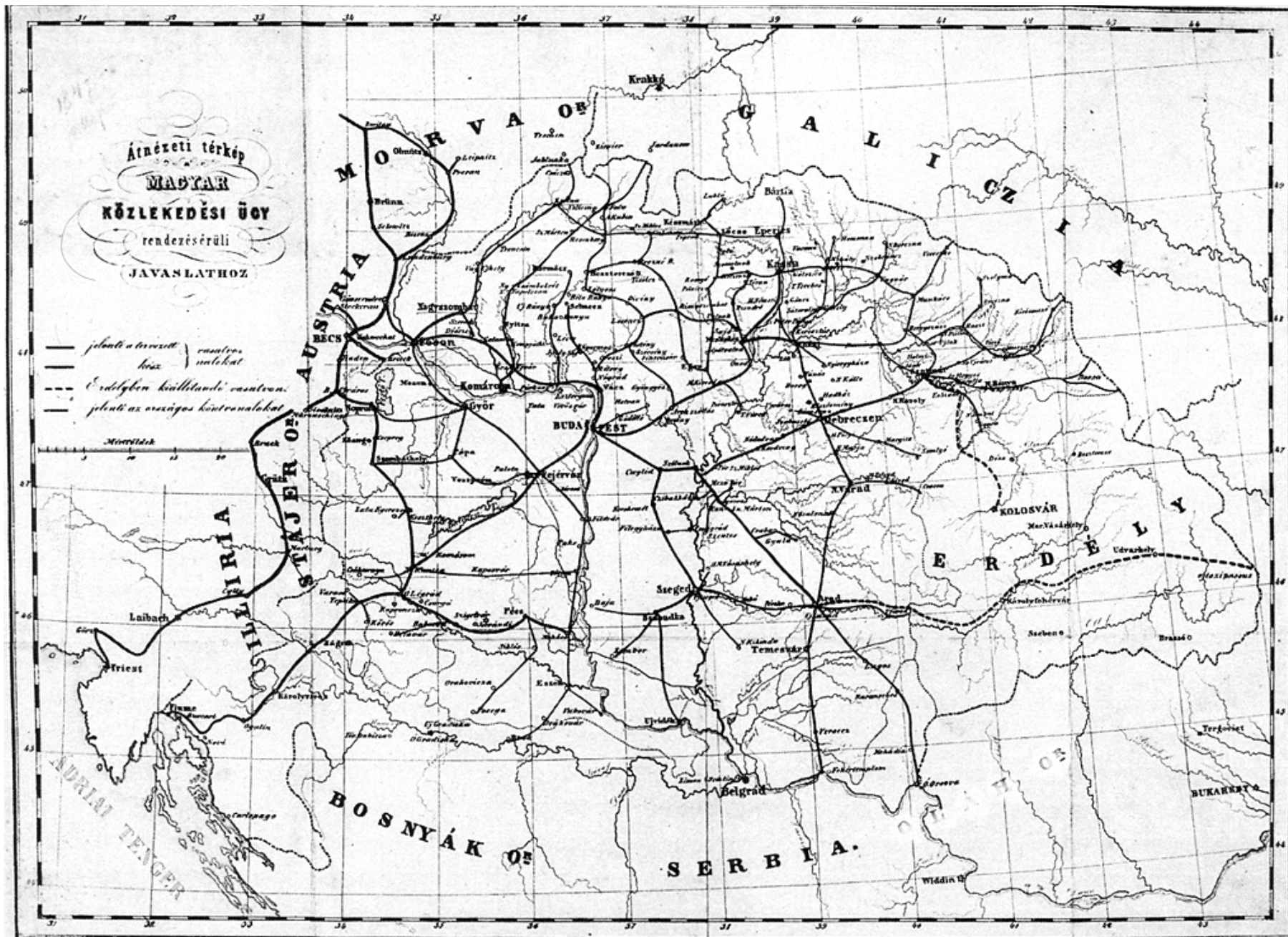
A Borostyánkő-út története



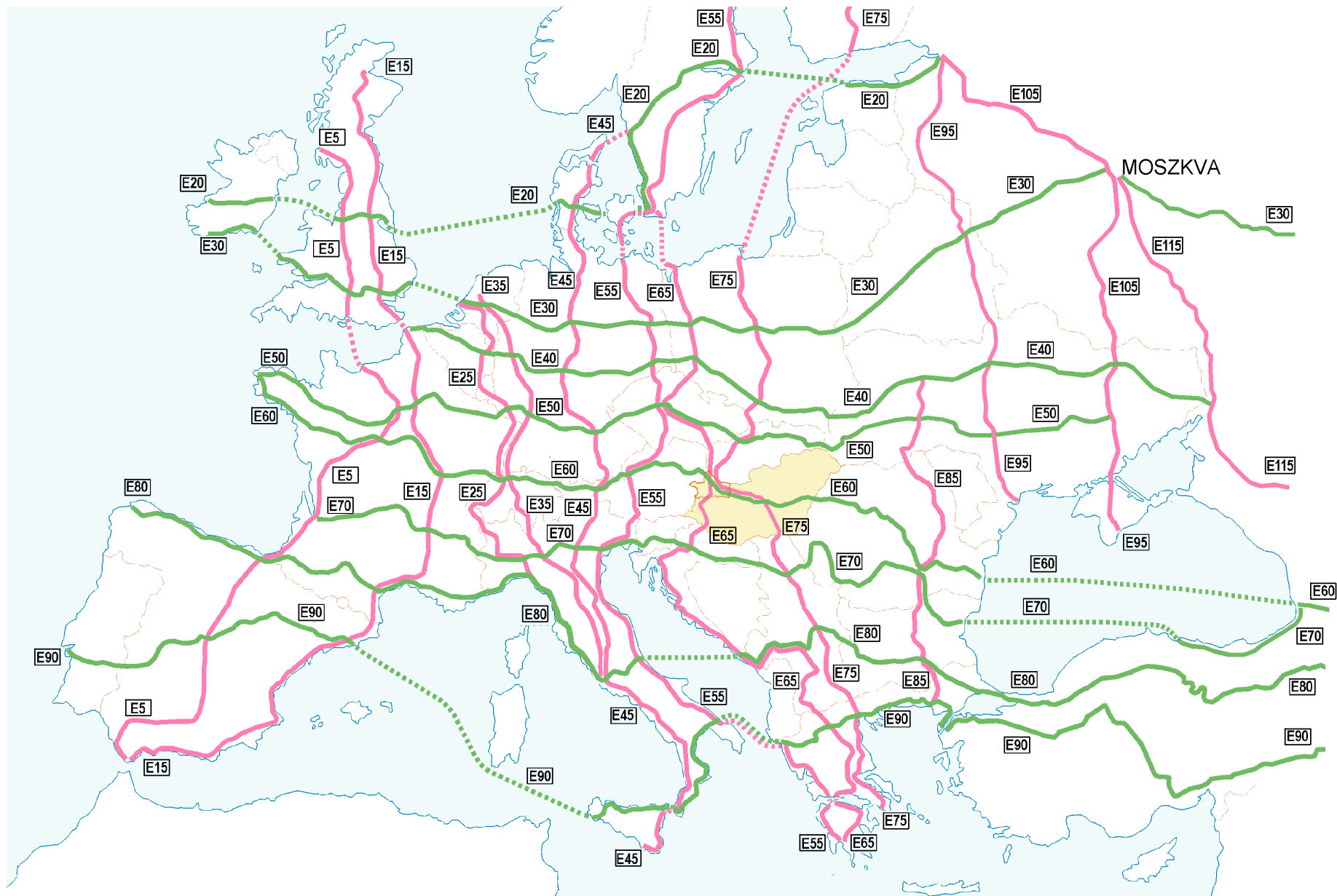
1. A Borostyánkő-út sávja az Adriai és a Balti tenger között



2. A Borostyánkő-út valószínűsíthető fő vonala a 3. században



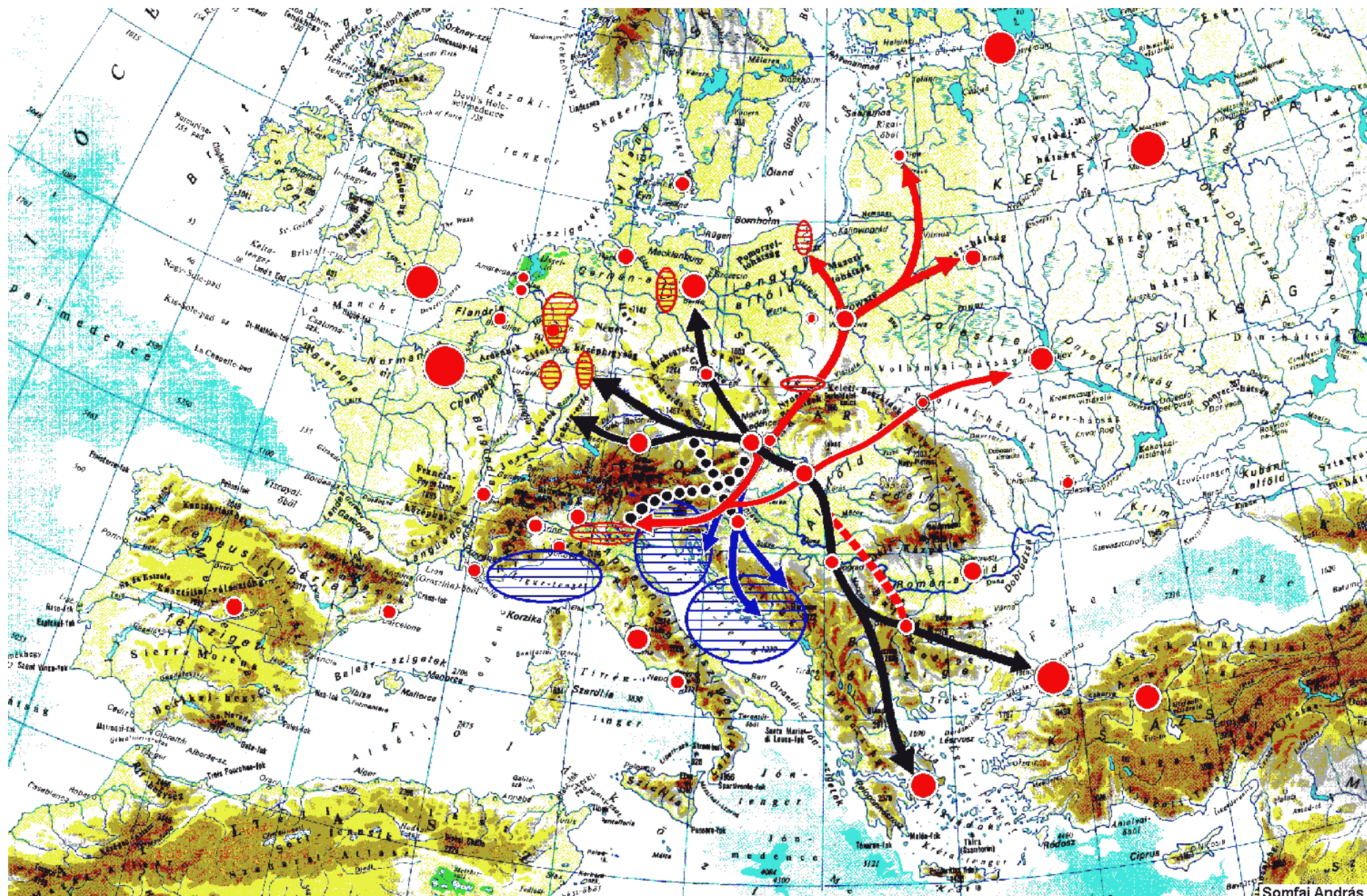
3. Széchenyi István 1848-as hálózati javaslata



— kelet-nyugati (0-ra végződő számú) rács-főutak

— észak-déli (5-ösre végződő számú) rács-főutak

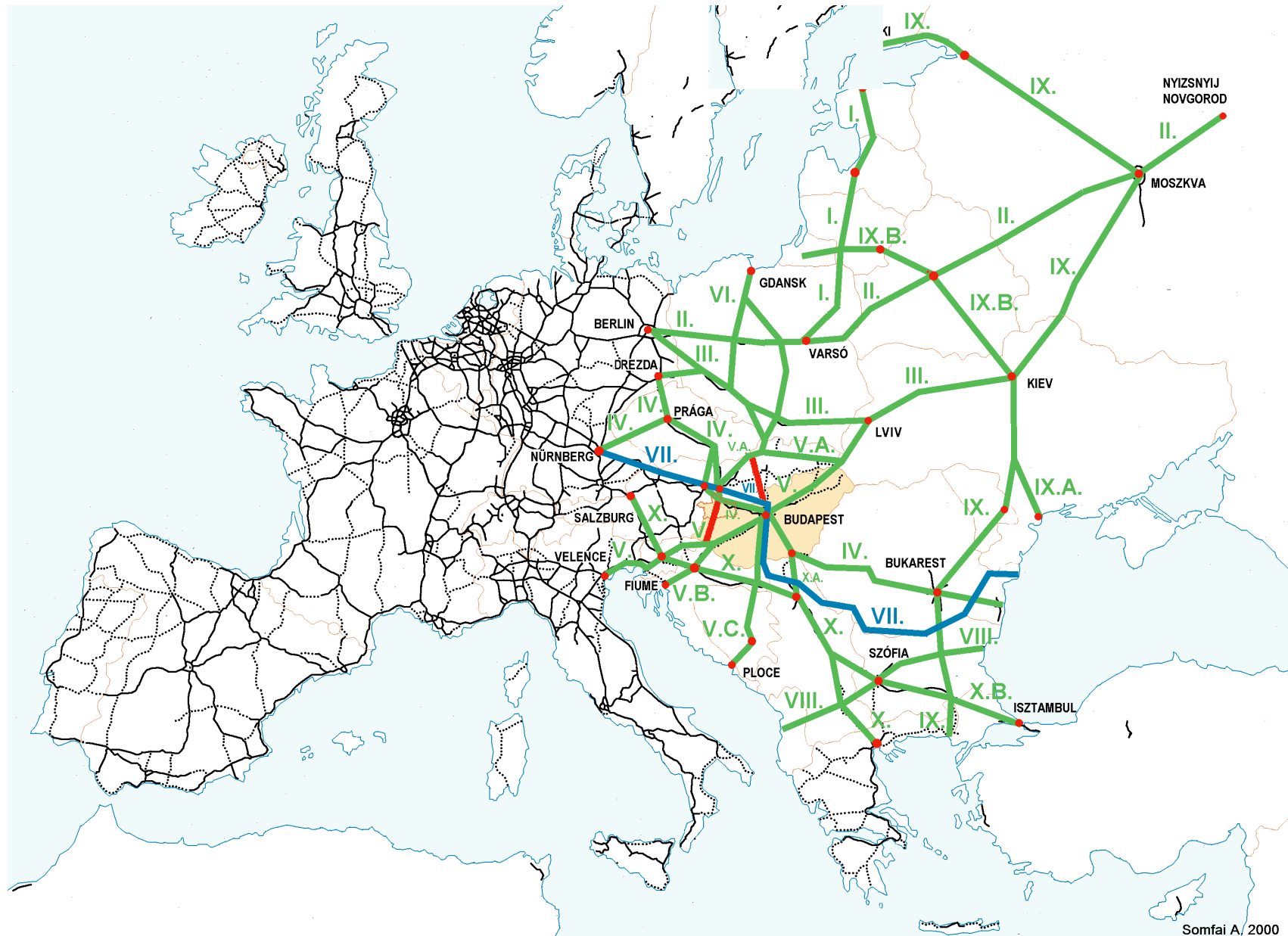
4. A raszterrendszerű európai rácsfőút-hálózat



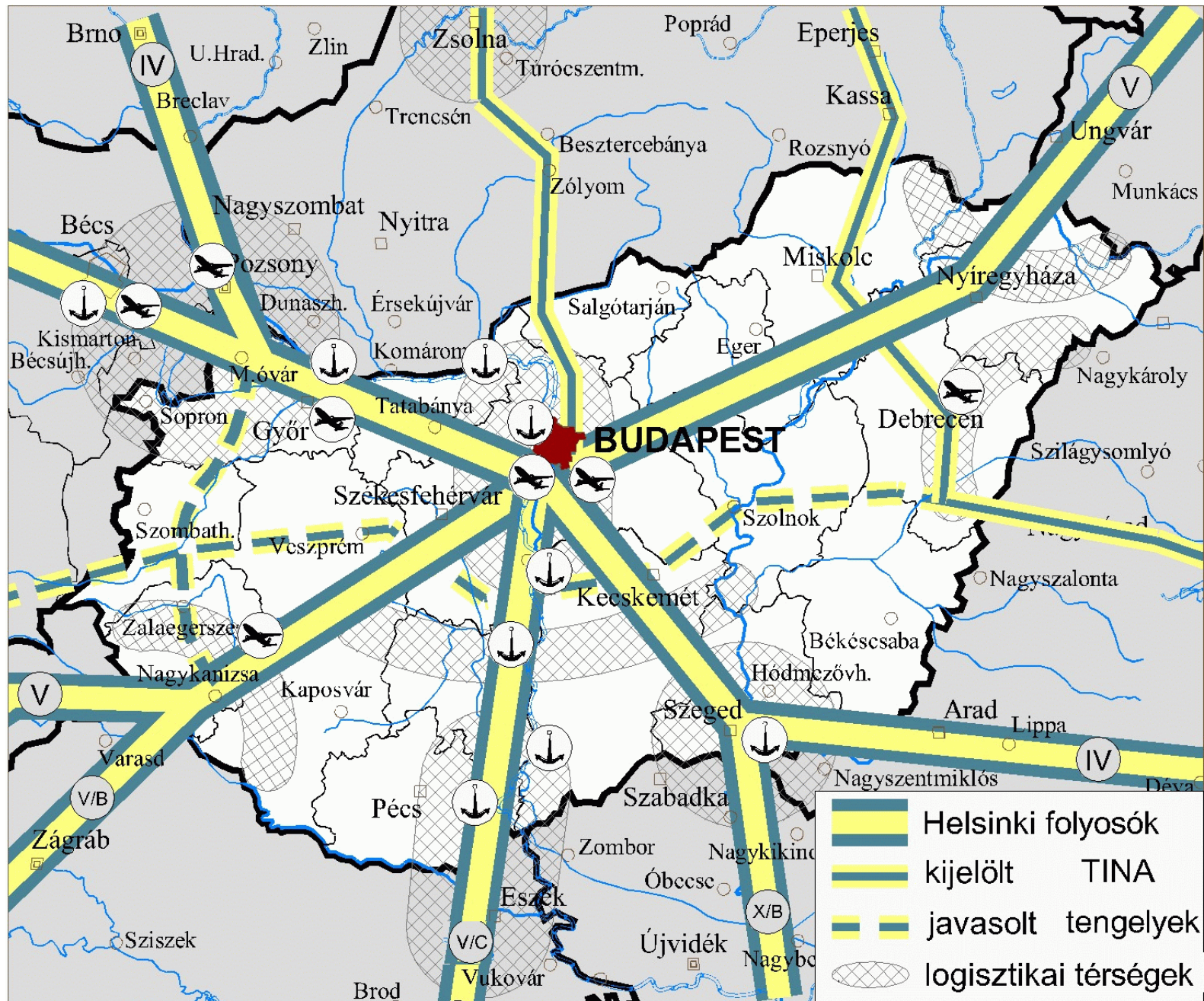
Somfai András

- hagyományos áramlások
- várható áramlások
- nagyvárosok
- fejlődő áramlások
- tehermentesülők
- árutermelő térségek
- szabadidős térségek

5. Fontosabb áramlások a Kárpát-medence tágabb térségében



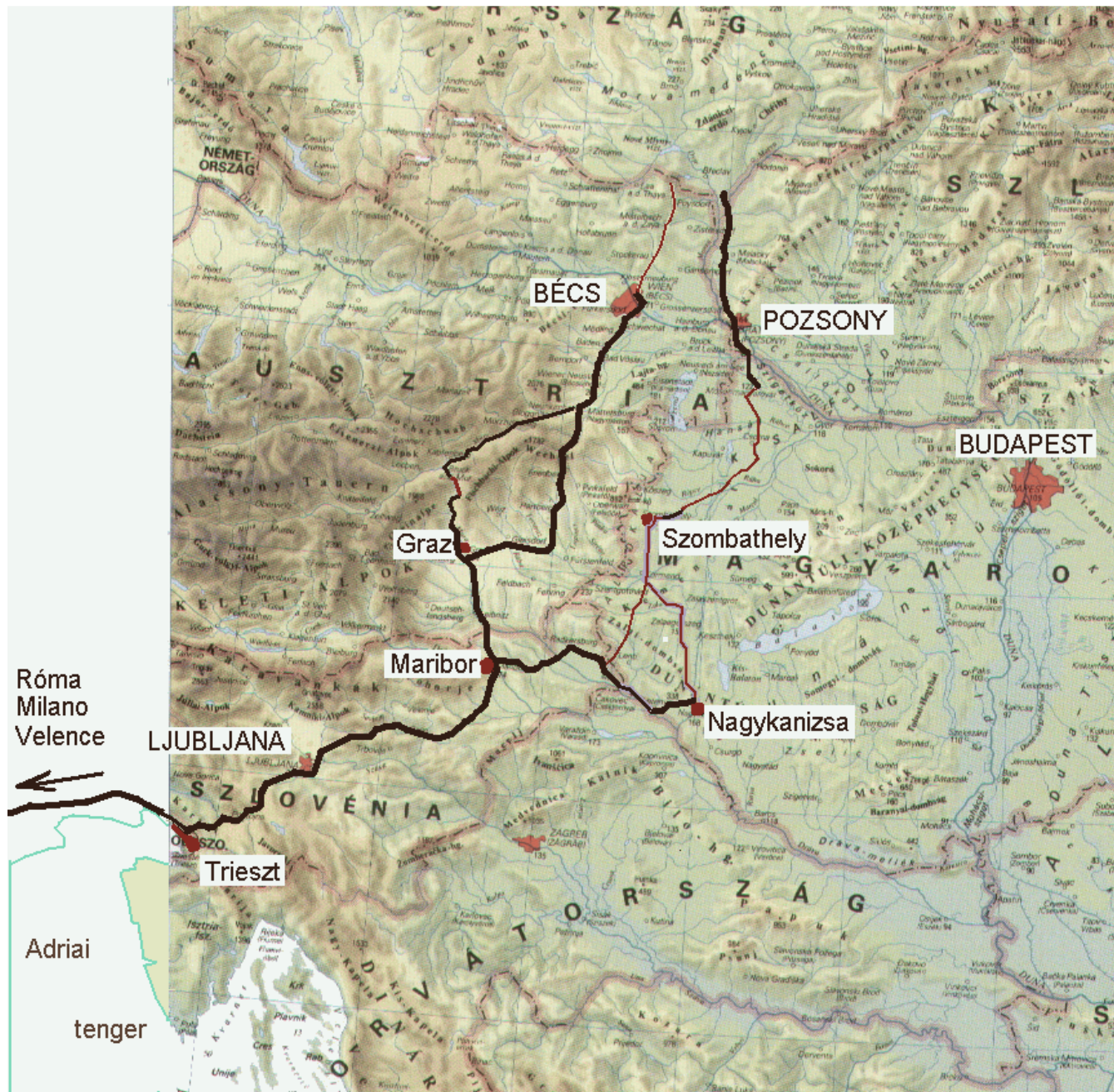
6. A Helsinki Folyosók és az európai autópálya-hálózat



7. Magyarország térszerkezete (a 2008-as OTRT szerint)



8. Az Adria-balti folyosó vasúti tengelyei



Somfai András 2013

9. Az Adria-balti folyosó közötti tengelyei

A Borostyánkő-út története

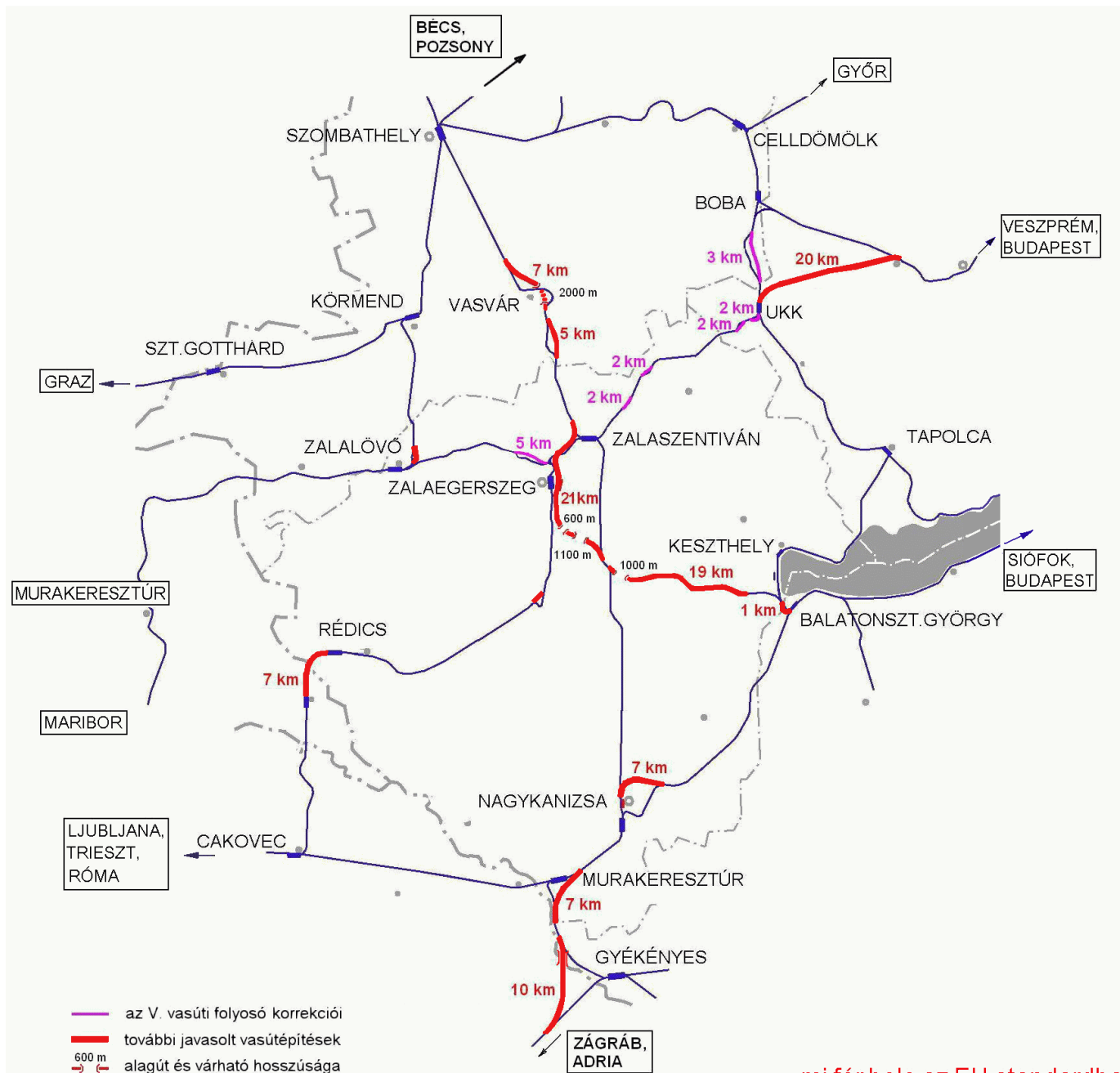
Vasút-történeti tanulságok

Út-történeti tanulságok

Településkapcsolati problémák

Tanulságok

Vasút-történeti tanulságok



-mi fér bele az EU-standardba?

10. Zala-térségi lehetséges vasútfejlesztések



Somfai András 2006





- | | | | |
|---|---------------------|-------|-----------------------------------|
| — | vasútvonal (1871) | | település |
| | állomás (1871) | ○ | utólagosan létesített megállóhely |
| — | hozzájáró út (1871) | | utólagos hozzájáró út |

12. Egy vasútvonal településkapcsolatainak fejlődése

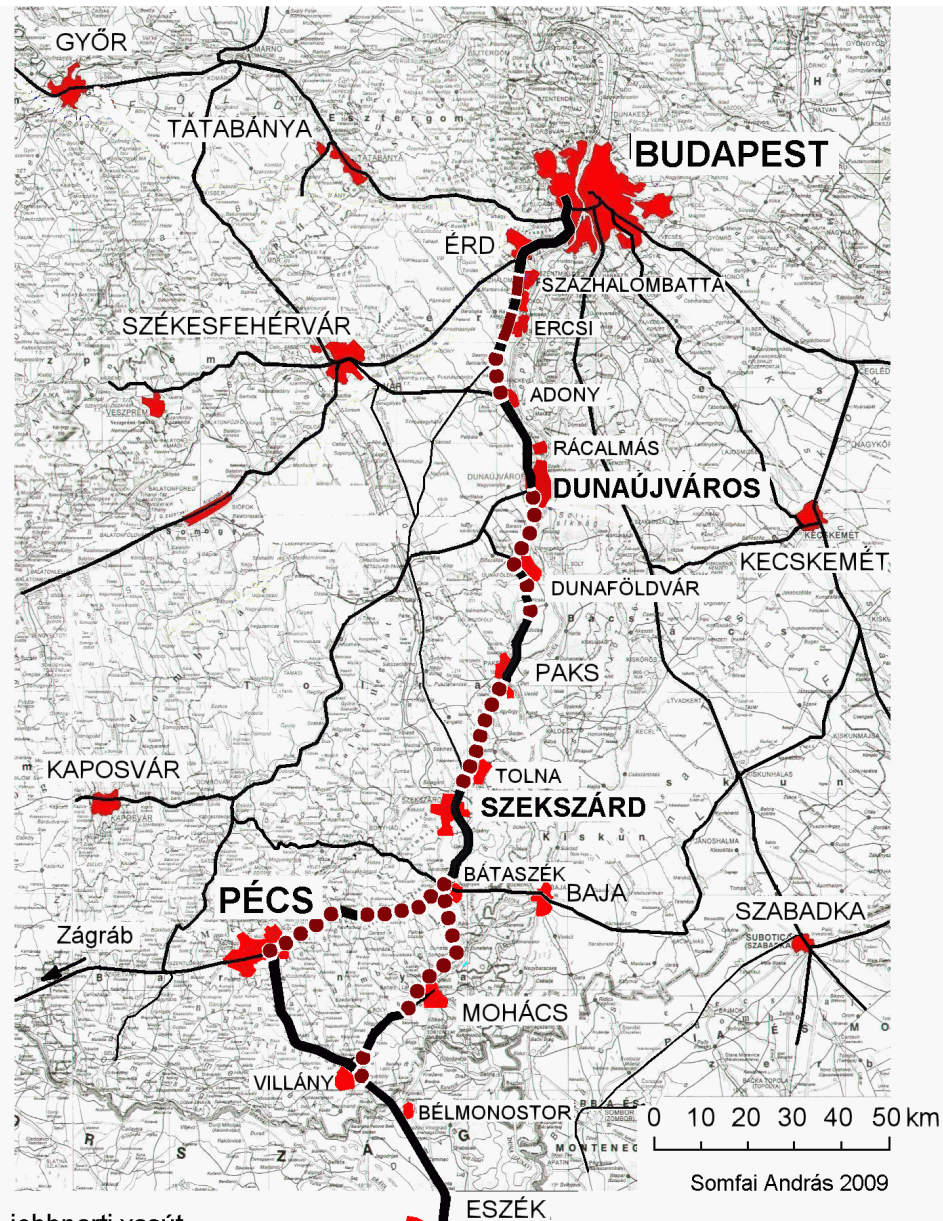


 vasútvonal megállóval
 buszvonala megállóval

 1 km-es vasúti
 rágyaloglási
 kör

 500 m-es busz-
 rágyaloglási
 kör

13. A vasút és a busz településkapcsolatainak eltérése



a duna-jobbparti vasút

- meglévő szakaszai
- megtervezett szakaszai
- javasolt újabb szakaszai

- gyorsvonati közlekedés
- egyéb vasútvonalak
- az érintett városok

Szarajevó

14. A duna-jobbparti "pécsi" vasút víziója

A Borostyánkő-út története

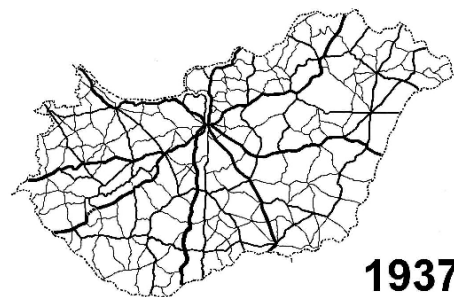
Vasút-történeti tanulságok

Út-történeti tanulságok

Településkapcsolati problémák

Tanulságok

Út-történeti tanulságok



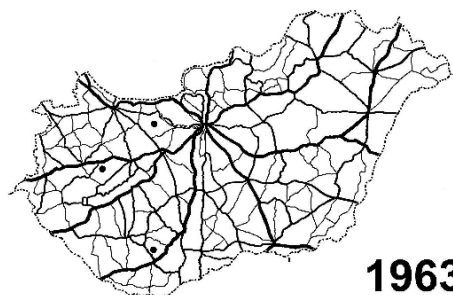
1937

minden várost érint főközlekedési út



1980

főutakkal nem érintett városok száma: **8**



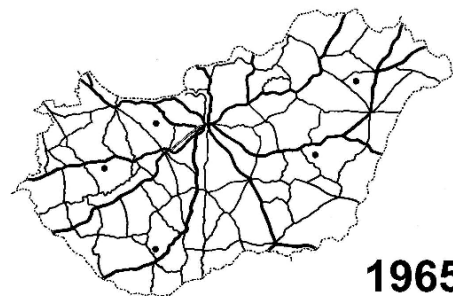
1963

főközlekedési utakkal nem érintett városok száma: **3**



1998

főutakkal nem érintett városok száma: **47**



1965

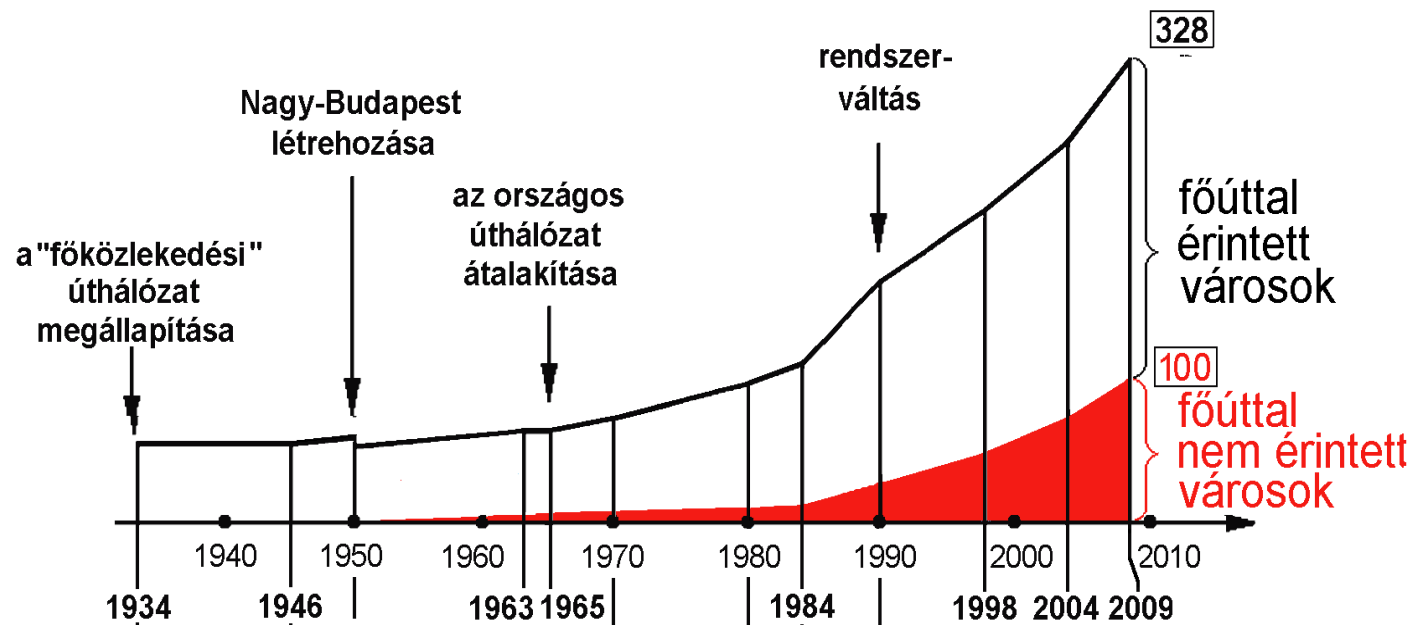
főutakkal nem érintett városok száma: **5**



2013

főutakkal nem érintett városok száma: **100**

16. A főúthálózat és a városok viszonya, 1937-2013.

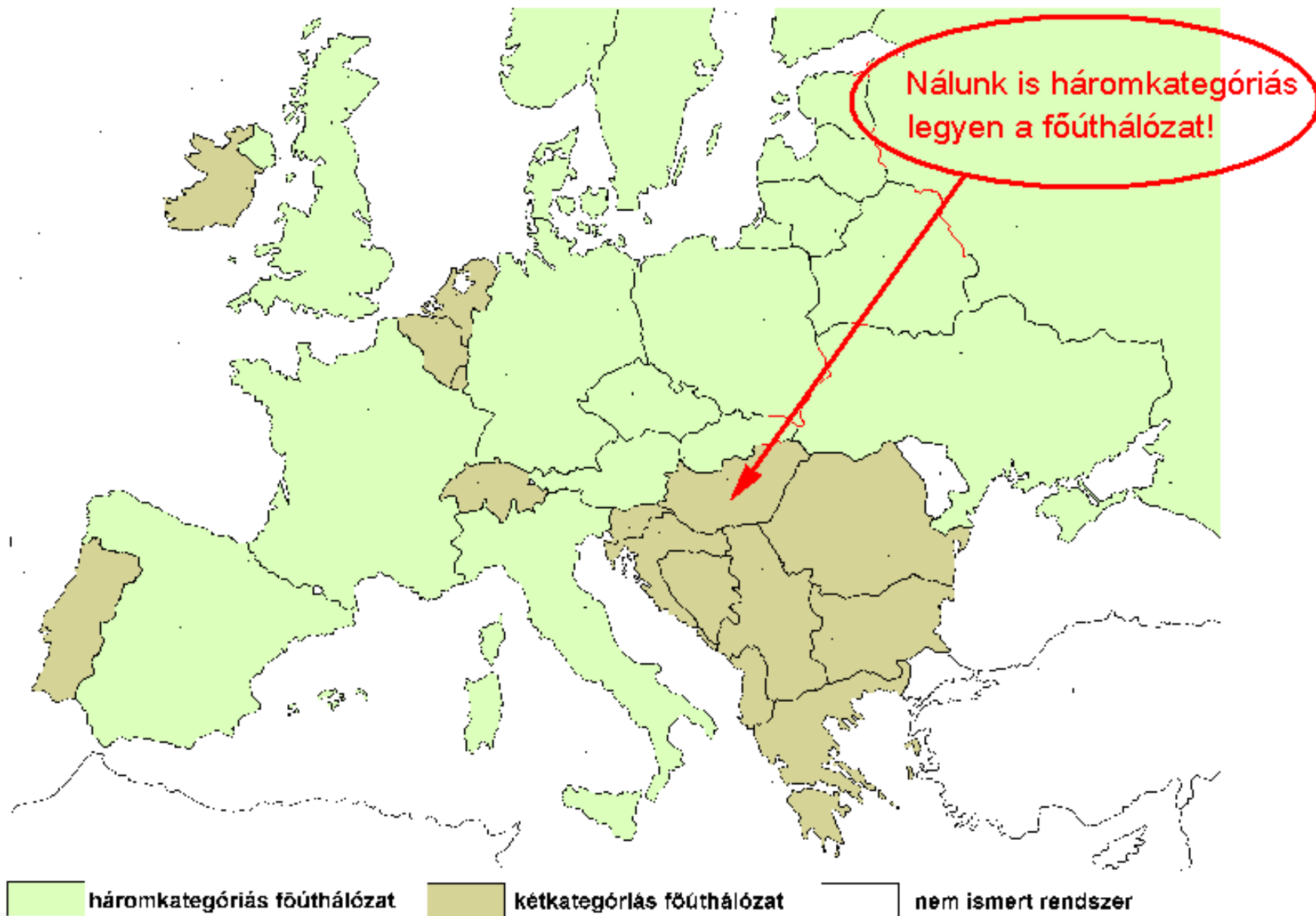


A városok száma összesen: 56 56 61 54 63 63 73 96 109 165 218 274 328

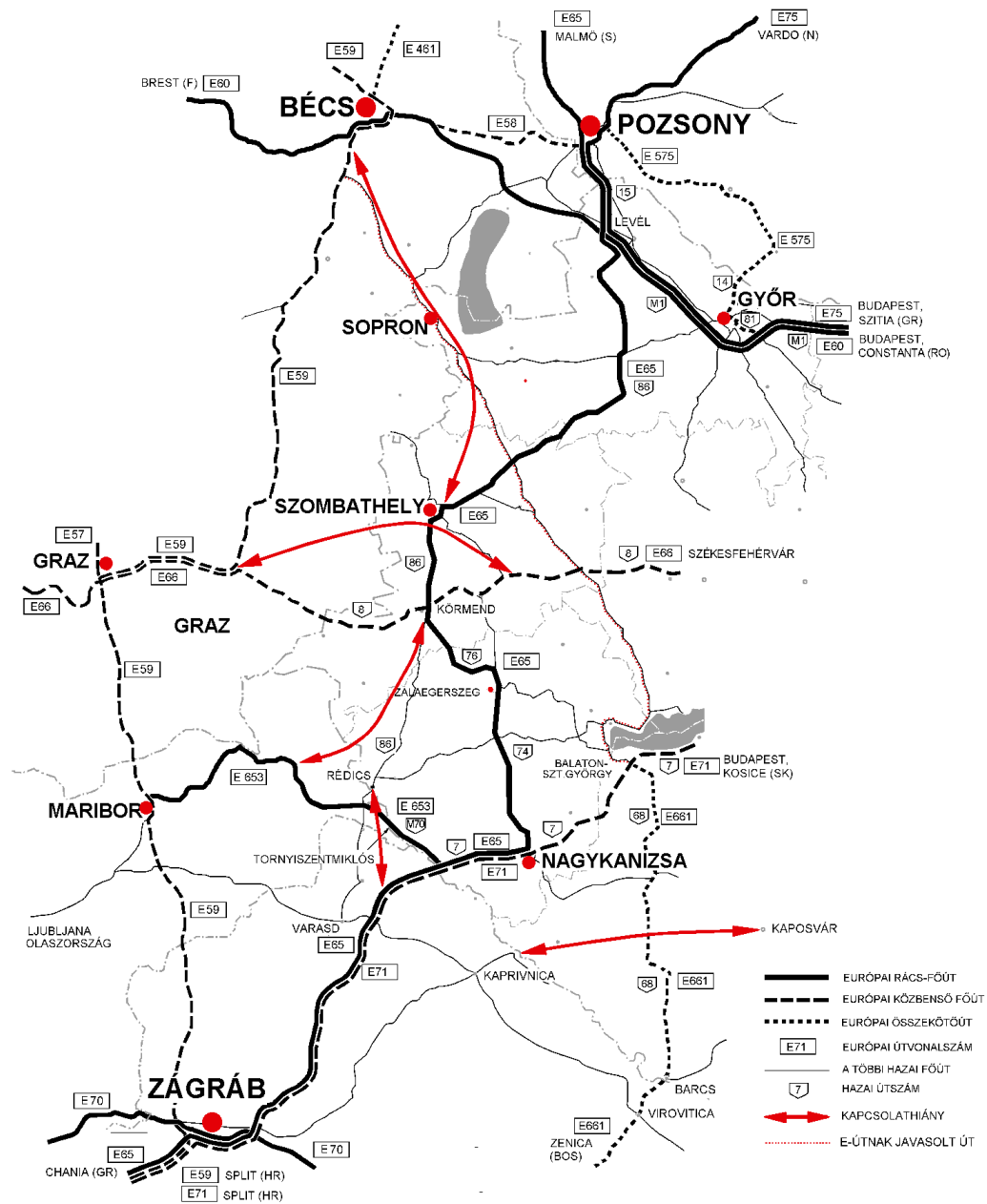
Főúttal nem érintett városok száma: 0 0 0 0 3 5 6 8 9 26 47 72 100

Főúttal nem érintett városok aránya, %: 0 0 0 0 5 8 9 8 8 16 23 26 **30%!**

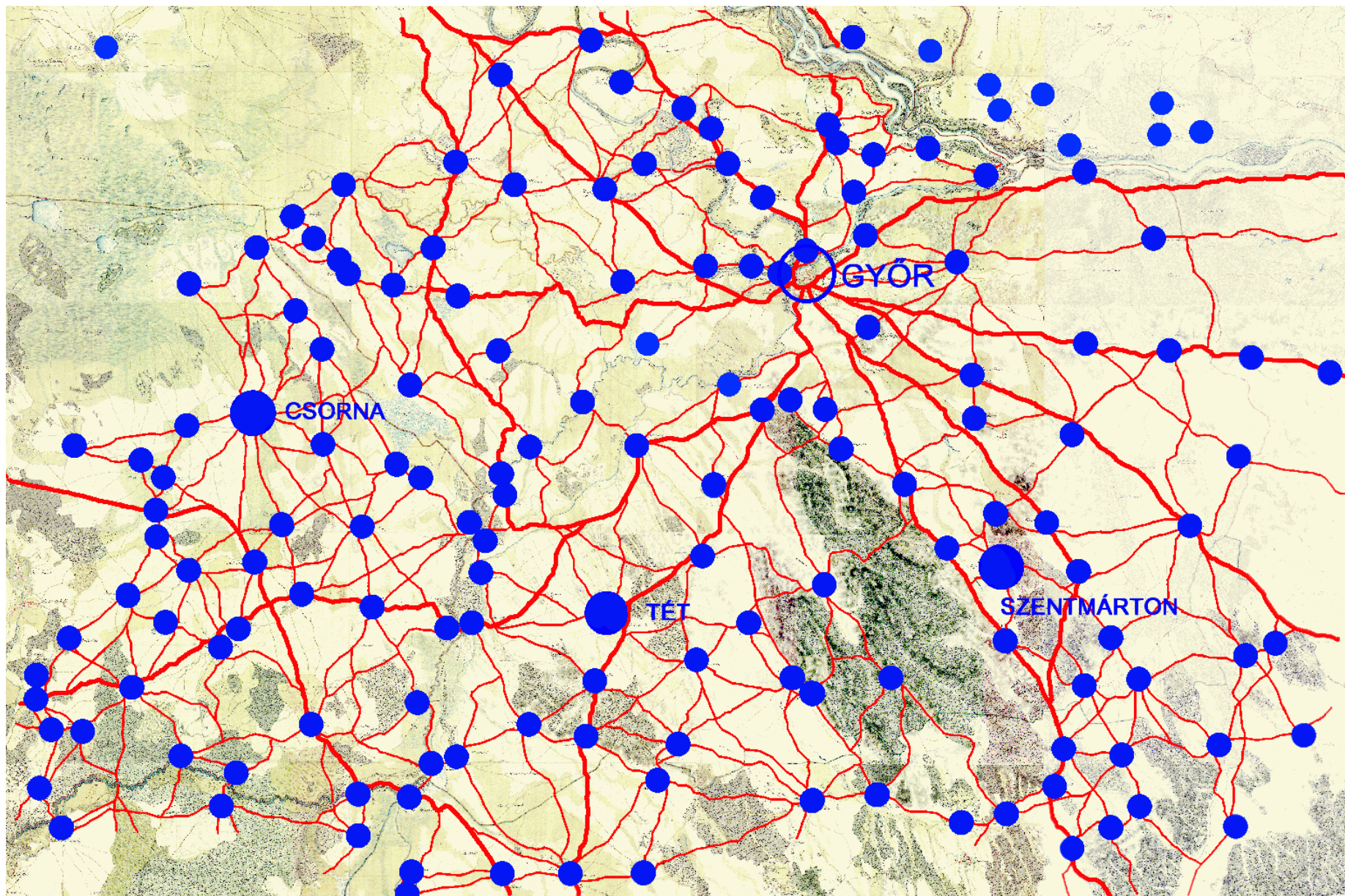
17. A főúthálózat és a városhálózat divergál



18. A főúthálózati útkategóriák száma Európában (a gyorsforgalmi utak nélkül)



19. Főúthálózati feszültségek és hiányosságok

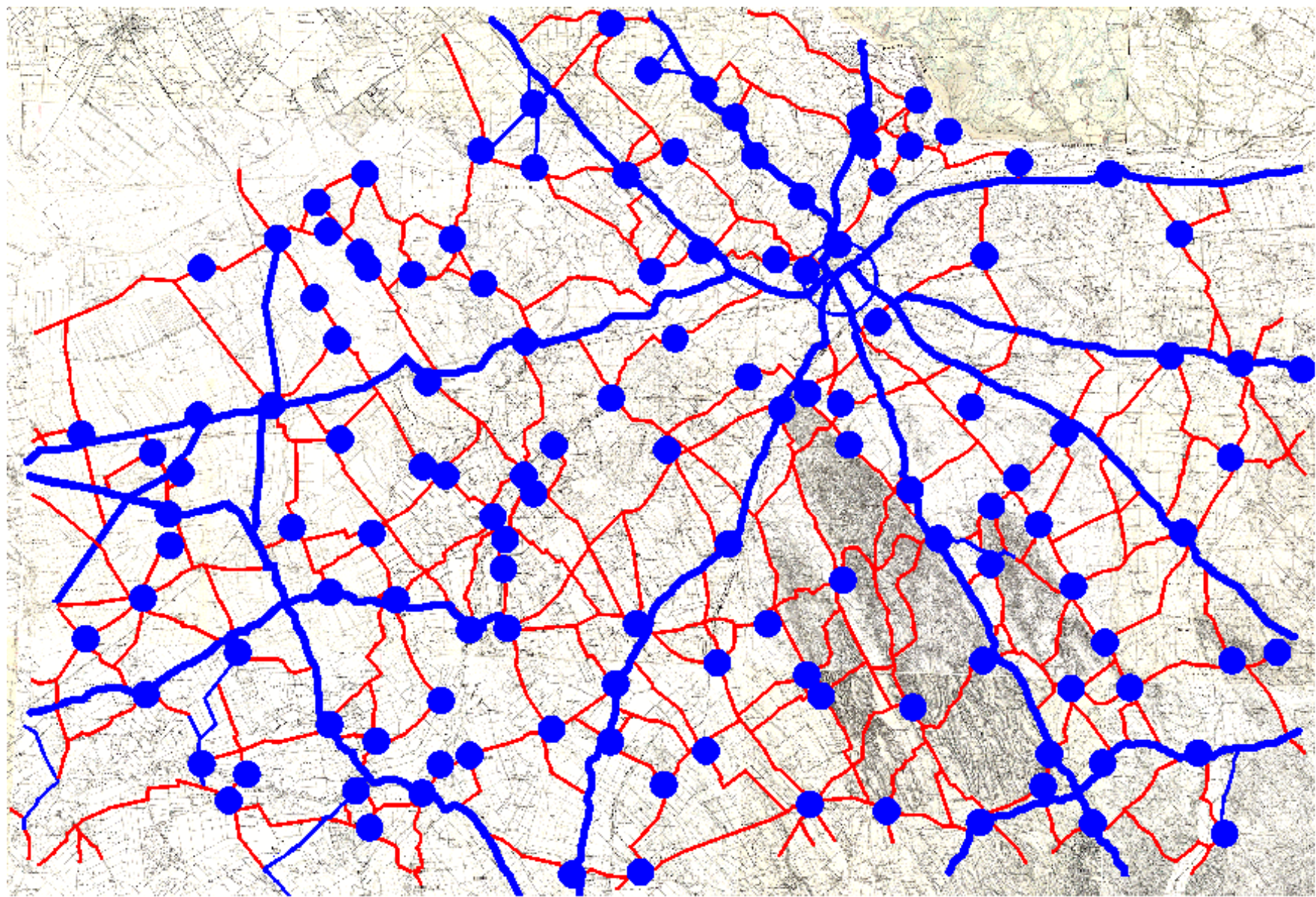


Somfai András 2012



20. Településközi forgalmú utak Győr térségében, 1.

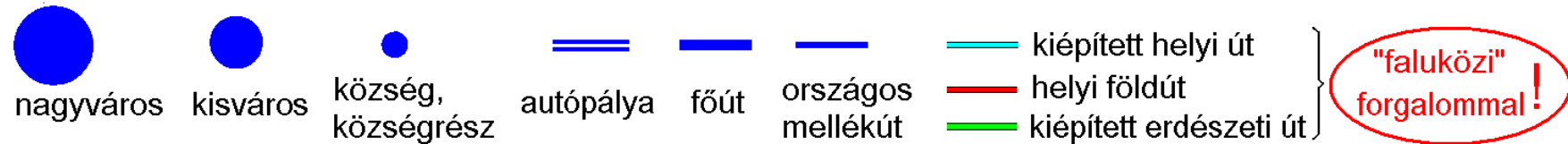
1784



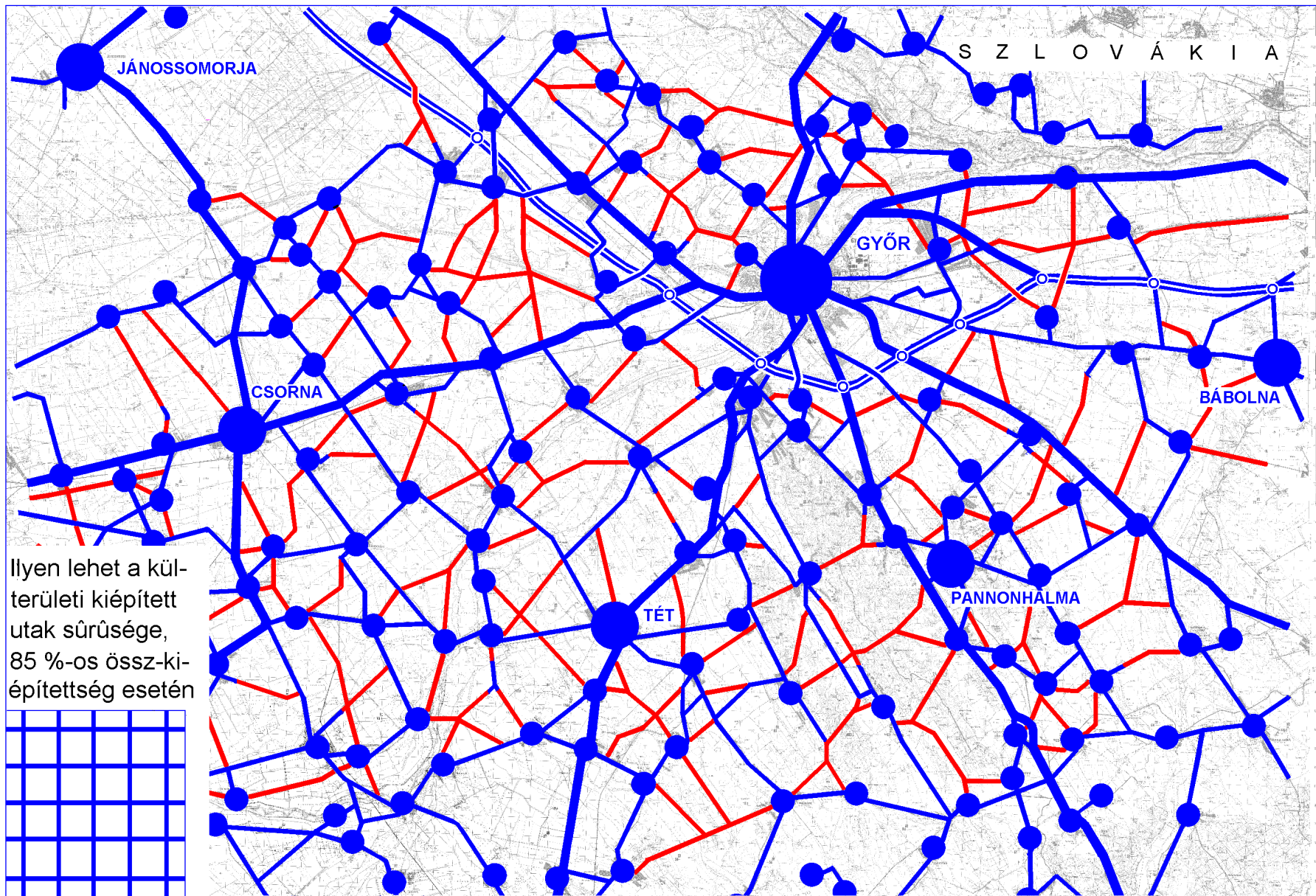
Győr
 község, községrész
 kiépített fontosabb út
 kiépített helyközi út
 kiépítetlen helyközi forgalmú út

21. Településközi forgalmú utak Győr térségében, 2.

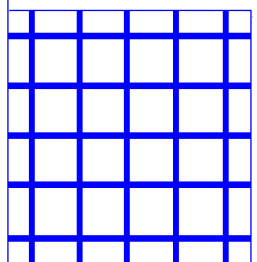
1883



22. Településközi forgalmú utak Győr térségében, 4. 2010



Ilyen lehet a külterületi kiépített utak sűrűsége, 85 %-os össz-kiépítettség esetén

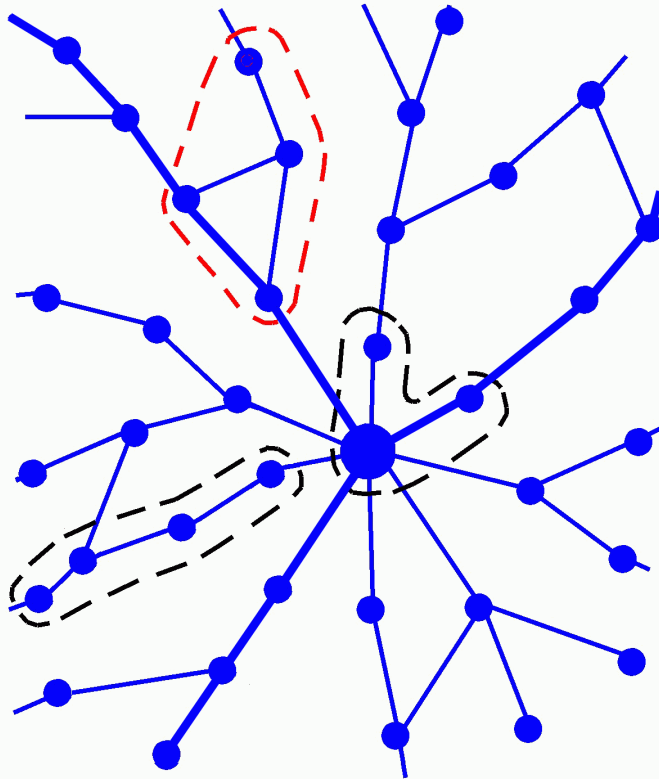


Somfai András 2005

- nagyváros
- kisváros
- község, községrész
- autópálya
- főút
- mellékút
- kiépíteni ajánlott "faluközi" utak

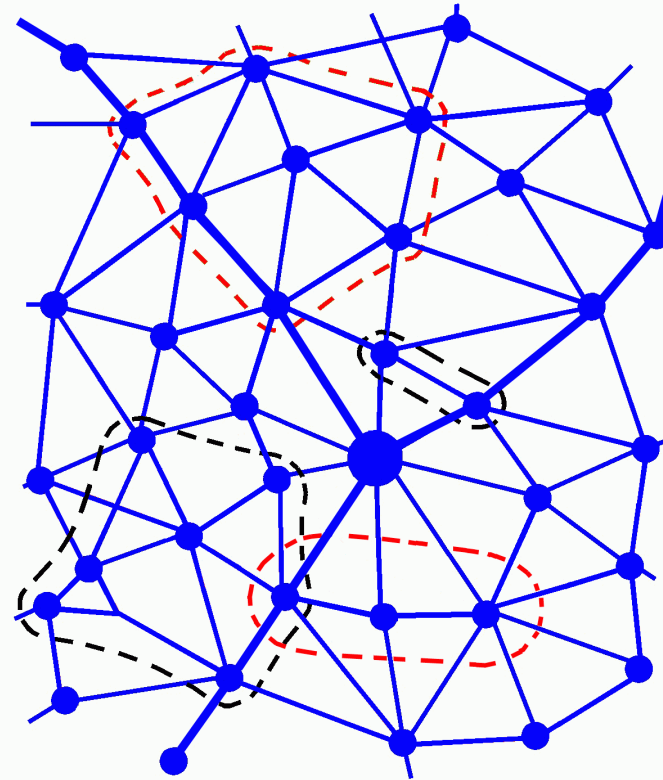
23. A fokozatosan kiépíteni ajánlott településközi utak Győr térségében

a., A JELENLEGI
ORSZÁGOS ÚTHÁLÓZAT



csak korlátozottan alakulnak ki
településközi együttműködések

b., AZ IDEÁLIS
TELEPÜLÉSKÖZI ÚTHÁLÓZAT



könnyen alakulnak állandó vagy alkalmi,
központos vagy központtól független,
többszereplős együttműködések

● kistérségi központ ● község — főút — mellékút

" Minden faluból kiépített út vezessen minden szomszédjába."

24. Az új vidékszervezési elv

A Borostyánkő-út története

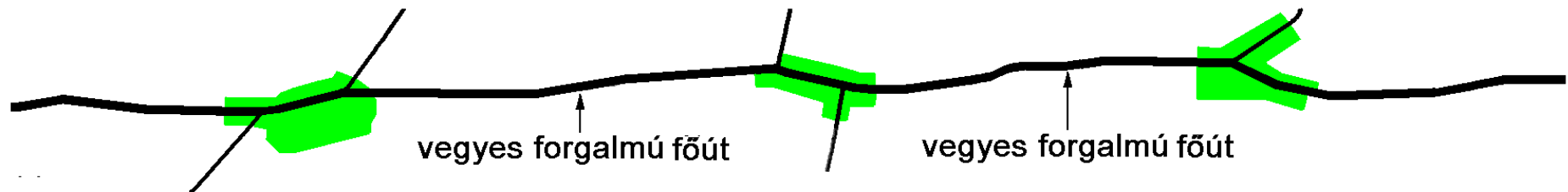
Vasút-történeti tanulságok

Út-történeti tanulságok

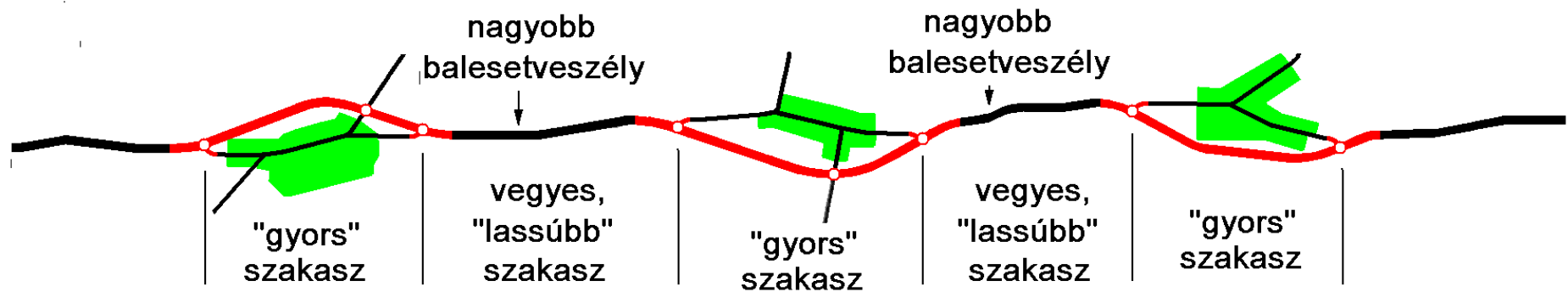
Településkapcsolati problémák

Tanulságok

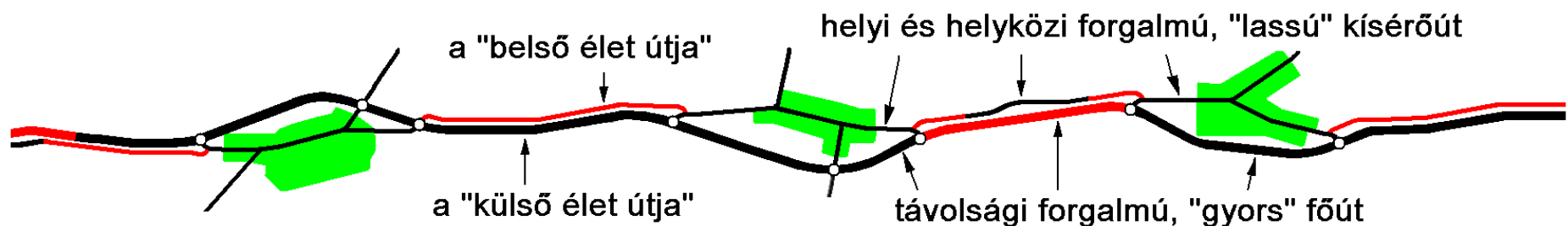
Településkapcsolati problémák



a., Alaphelyzet



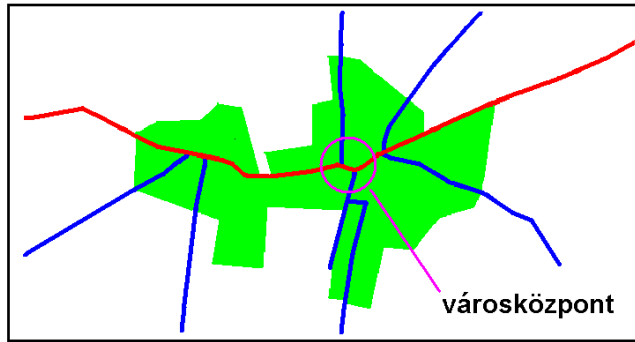
b., Település-elkerülő útszakaszok építése



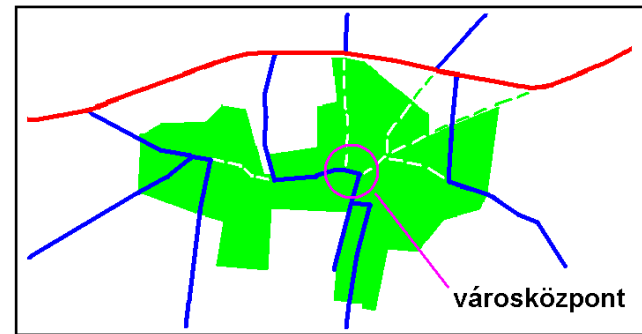
c., Folyamatos lassú- és havária- út kialakítása

somfai.andras|2009.

KORÁBBI ÁLLAPOT

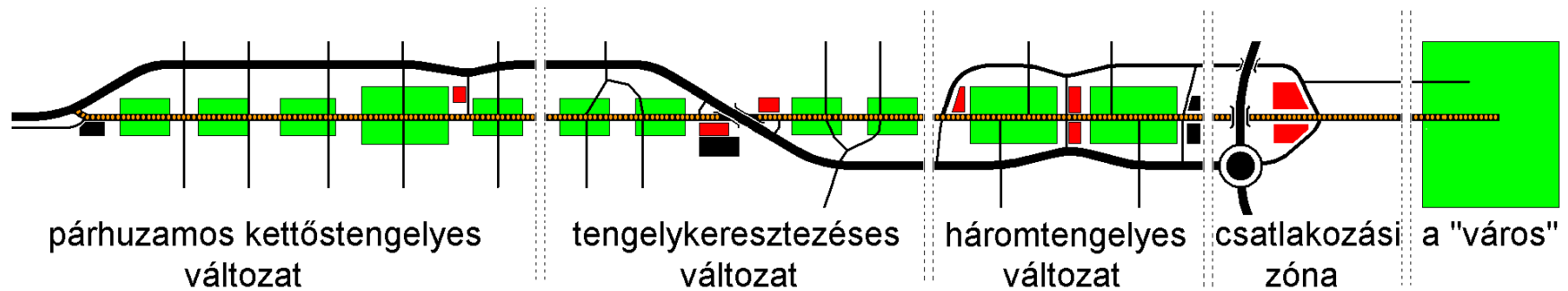


ÁTALAKÍTÁS UTÁNI ÁLLAPOT



— főút — országos mellékút — leadott útszakasz — települési terület

a., A településszerkezet és az úthálózat-szerkezet szétválása



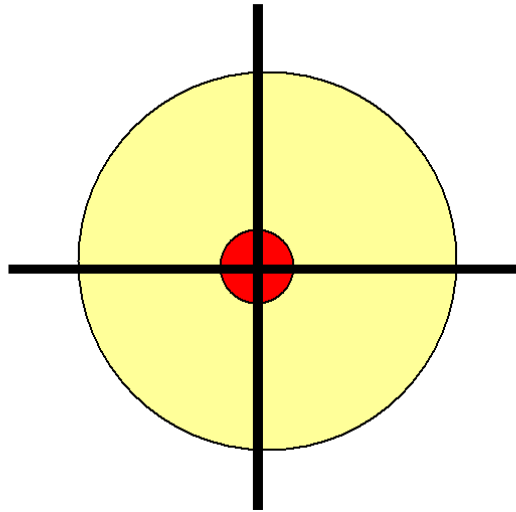
■ beépített terület ■ kereskedelmi-szolgáltatási kínálat terület ■ ipari-raktározási kínálati terület
 — főút, "külső" tengely — a "belső élet tengelye" — a második "külső" tengely

b., "Piacosított" agglomeráció-szervezési séma

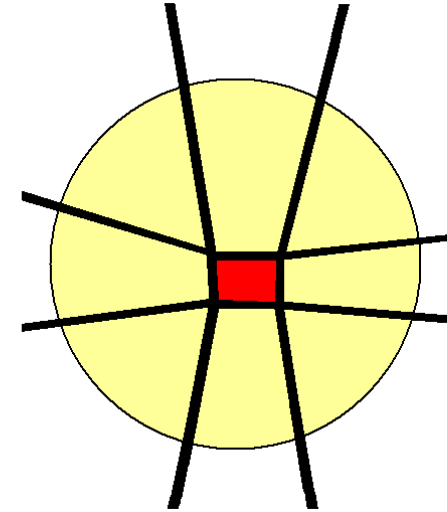
Somfai András 2007

26. Új településkapcsolati sémák kellene!

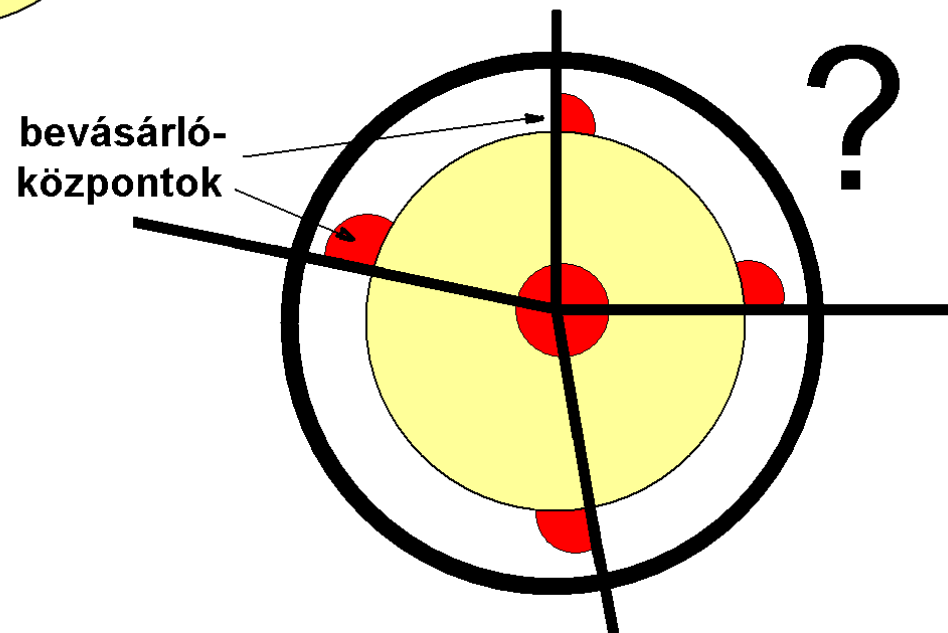
Városszerkezeti sémák
sugaras



központ-érintős



milyen legyen
a "kifordított" város?



27. Új településszerkezeti sémák kellene!

A Borostyánkő-út története
Vasút-történeti tanulságok
Út-történeti tanulságok
Településkapcsolati problémák
Tanulságok

A közlekedéshálózat fejlődéstörténetéből levont

tanulságok:

előbb körülnézni térben,
körülnézni időben,
megismerni az emberi-társadalmi hátteret,
megismerni a gazdasági hátteret,
és hálózatot **csak ezután** tervezni!

Köszönöm a figyelmüket!

Somfai András

okl. mérnök, szakmérnök és szaküzemgazdász,
Pro-Régió-díjas közlekedéstervező, egyéni vállalkozó,
9024 Győr, Kálvária u. 17-19.

Tel/Fax/Üzr.: 96/416-237

e-mail cím: somfai.andras@gmail.com

honlap, cikkekkel: www.somfai.sze.hu/andras

(vagy: "Somfai András honlapja")